

PODZIELIĆ (64) *vb pf*

o oraz e jasne.

inf podzielić (14). ◇ *fut 1 sg* podziela (2). ◇ *2 sg* podzielsz (2). ◇ *3 sg* podzieli (2). ◇ *2 pl* podzielicie (5). ◇ *praet* [2 *sg m* -ś podzielił.] ◇ *3 sg m* podzielił (10). *f* podzieliła (1). ◇ *3 pl m pers* podzielili (12). ◇ *imp 2 sg* podzi(e)l (2). ◇ *2 pl* podzi(e)lcie (2). ◇ *con 3 sg m* by podzielił (1). ◇ *3 pl m pers* by podzielili (2). ◇ *impers praet* podzielono (4); -ono (2), -(o)no (2). ◇ *con* by podzieli(o)no (1). ◇ *part praet act* podzieliwszy (4).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde bez cytatu.

1. Zrobić kilka części z całości; *dividere* *Vulg, PolAnt, Modrz; dividere partem PolAnt; distribuere Modrz* [w tym: *co* (7)] (8) : [Turcy] maya podzielicz fwoye woŷka abowiem yz chczą wŷitko Chrzczyanŷtwo polknacz *LibLeg* 11/56v; będę ŷie tām ŷnim [Izraelem] gādác o ludu moim/ y o dziedzicthwie moim Iŷráelŷkim/ kthore roŷproŷŷyli miedzy narody/ y ziemię moię podzielili. *Leop Ioel* 3/2; *BudBib Ioel* 3/2.

podzielić na co (pl) (4): ktorziby tákowym zamkom/ mieyŷcá y polá náznáczyli/ wŷi y miáŷteczek pewná liczbę przydáli/ á iákoby ná powiáty podzielili [*in formam municipiorum redigerent*]. *ModrzBaz* 103v. *Cf Zwrot.*

Zwrot: »podzielić na cząŷtki (a. na [ile] części)« [szyk zmienny] (3): podał mu [Bóg Jakubowi] dziedzicthwo podzieliwŷy ie na cząŷtki [*dividit partem eius in tribubus*] *BibRadz Eccli* 44/24; *BudBib Eccli* 44/24; niechayby wŷytkie tych kráin Powiáty/ ná ŷiedm ábo ná óŷm części podzielono [*in septem vel octo partes distribuendae essent*] *ModrzBaz* 120.

a. Wydzielić, wyodrębnić spośród pozostałych części (1) : GDy thedy rozdzielićie ziemię ná dziedzicthwá/ ofiárówác będziacie Pánu ofiárę ŷwięthą z ziemię (*marg*) Podzielićie część ziemię tey ktorą oddacie Pánu iáko rzecz ŷwiętą. [...] (–) *BibRadz Ez* 45/1.

2. Dać kilku odbiorcom po części tego, co jest do dyspozycji, rozdzielić między kogoś; *dividere (viritim)* *Vulg, Mącz, PolAnt, Modrz, JanStat, Cn; partiri Vulg, Cn; erogare Mącz; diribere Calep; compartiri, communicare, dispertiri, distribuere viritim, in capita dividi, ercisci Cn* [w tym: *kogo* (1), *co* (34)] (52) : *BibRadz Ios* 13/32, 14/5; *Nummos viris dividere, Podzielić. Mącz* 91b; *BudBib Ex* 15/9; gdyż on [Mojżesz] tylko z niewoley wywiodł/ á ten [Jozue] do ziemię obiecáney w prowadził [!]/ Krole wymordował/ y ziemię podzieliwŷy/ w oŷiádłoŷc podał *CzechRozm* 105v; *StryjKron* 81; *Calep* 327b; A vkrzyżowawŷy go/ [żołnierze] podzielili ŷzáty iego/ miecąc o nie los/ co kto miał wŷiác. *WujNT Mar* 15/24.

podzielić komu (pl a. sg w funkcji pl) (14): pobożni będą ŷye wefelić/ Iż im Pan dzyedzicthwo ŷwe tu raczył podzyelić *LubPs* Y5v; chorym/ y ŷirotham/ y wdowam podzielili łupy *Leop 2.Mach* 8/28; *BudBib Is* 34/17; *BudNT przedm* b3; *ModrzBaz* 48; *GostGosp* 114; dwie rybie podzielił wŷytkim. Y iedli wŷyŷcy/ á náiedli ŷię. *WujNT Mar* 6/41, *Ioann* 19/24. *Cf* »podzielić w dziedzicthwo«, »losem podzielić«.

podzielić miedzy kogo (pl a. sg w funkcji pl) (18): *BibRadz Deut* 31/7; *Succenturio, Oŷtatek ludzi* ktorzi nadwydzielenie rot zoŷtali/ Miedzi roty podzielić. *Mącz* 47d; *Pecuniam erogare per partes. Podzielić miedzy ŷrony. Mącz* 358a; Tām naprzod rozliczywŷy ná dwoy dział liczmány/ Podzielili

iák przyfzło między ony pány. *HistLan* F3, F3; *ModrzBaz* 89v; Y wyrzucił im [Bóg Izraelitom] gwóli pohánce butliwé/ A między nie podzielił włości ofobliwé. *KochPs* 118, 198; *CiekPotr*)(2v. Cf *Zwroty*.

podzielić kogo (pl) [= między kogo] (5): Kiedy takim łpofobem wżytki podzielicie/ Zá pracą ná oftátku łami téż weźmicie Paré trzewików łtarych/ y té dwa báiki *PudłFr* 79; [I nie barzo się zaś z tego weselił, gdym mu powiedział, żeś wszytkich podzielił. *Otwin(?)Erot* 134]. Cf *podzielić kogo czym*.

podzielić kogo czym (4): *BudBib Deut* 4/19; *CzechRozm* 122v; Vmieráiąc vczynił testament: ná ktorým/ páńłtwem łwym/ trzech łynow podzielił *SkarŻyw* 390. Cf »sprawiedliwie podzielić«.

W porównaniu (1): Tenże téż rzucił im los / á ręká iego podzieliłá im (iáko) łznurem *BudBib Is* 34/17.

Zwroty: »podzielić w dziedzictwo« [*w tym: komu* (3), *między kogo* (1)] = *cadere facere in haereditatem, dividere per haereditatem, haereditate accipere facere PolAnt* (4): Thá iest ziemia ktorą podzielicie łofem w dziedzictwo [*quam mittetis in sortem*] pokoleniam łfraelłkim *Leop Ez* 48/29; ábowiem ty ludowi temu podzieliłz w dziedźictwo ziemię tę/ ktorám ia záprzyłiągł oycom ich *BibRadz Ios* 1/6, *Num* 26/53; *BudBib Ios* 13/6.

»losem podzielić« [*w tym: komu* (4), *między kogo* (2)] = *sorte distribuere Vulg, PolAnt; mittere in sortem Vulg; sorte assignare a. sorte trahere, sortiri Mącz* [szyk zmienny] (8): *Leop Deut* 1/38, *Ez* 48/29; *BibRadz Num* 33/54; *AE*qualiter aut forte legionibus agros assignare, łednáko álbo łofem między woylká role podzielić/ rozdać. *Mącz* 392b, 403b, c; A zniłczywłzy narodow łiedm w ziemi Chánańłkiey/ łofem podzielił im ziemię ich. *BudNT Act* 13/19; *WujNT Act* 13/19.

»podzielić [co] między się, między sobą« = *dividere inter se Vulg, inter ipsos dividere JanStat* [szyk zmienny] (5:1): *KrowObr* 47v; dobywłzy łzczęłłwie barzo wyłokich bałzt/ wiele łupow między łię podzielili *BibRadz 2.Mach* 8/30, *Num* 33/54, *2.Mach* 8/28; *WujNT Luc* 22/17; połowicá [*pieniędzy*] przerzeczoným łiedmiom łiedzácým ma byđź: żeby to między łobą zá pracą łwą podzielili *SarnStat* 956.

»rowno, w rowny dział podzielić« [*w tym: między kogo* (1)] (1:1): *Dispensare aequaportione, Równno podzielić. Mącz* 289a; *Między wżytki w rowny dzyał łkárby podzielono HistLan* F3.

»sprawiedliwie [*kogo czym*] podzielić« (1): Tedy to co tám z dzyálu przyydzie ná ktorego/ Rozumiem iż w to łnádnie da Bog vgodzicie/ A łpráwiedliwie ie tym wżytkim podzielicie. *HistLan* E2v.

Przen (3) :

podzielić między kogo (1): A ia téż tám złtąpię ábych łie rozmowił z tobą/ y vdzieliwłzy z tego duchá ktorý w tobie iest podzielię go téż między nie [*ponam super eos*] *BibRadz Num* 11/17.

podzielić co między kim (1): Niepráwnie między námi podzielono rzeczy Któré ták méy iáko twéy przynależą pieczy. Bo ty córy méy żywot chcełz przywłáczyc twemu Száfunku: zołtáwuiąc záś łtáraniu memu/ Płácze/ łzy/ y kłopoty *ZawJeft* 40.

Zwrot: »rowno [*kogo czym*] podzielić« (1): łeden Polak drugi Grek/ ále łie zgodzili/ Bo ie rowno cnotámi/ ná włzem podzyelili. *RejZwierz* 85.

a. *Dać komuś część swojej własności [z kim] (1)* : IZ ty niechcefz z nim podzielić dóbr dziedzicznych N. których połowicá N. nań należy *SarnStat* 1244.

3. *Zróźnicować, przeciwstawić według jakichś cech [kogo] (4)* : Boć ták záprawdę nas podzielono/ iż w piekle wstáwiczny žal y mękę zoftáwiono: niebu wiekuiftá á nieodmienná radość y wefele náznáczono *LatHar* 491.

podzielić według czego (1): Miefzczány teź vrząd ich podzieli/ według pożytkow ich *GrabPospR* M2v.

Zwrot: »nierowno podzielić« (2): *KochFr* 23; czemu lię ták złym powodzi? czemu ták nierowno P. Bog ludzie podzielił? czemu ná ták dobrego ták wiele idzie złych przygod? *SkarKaz* 4a.

Formacje współrdzenne cf DZIELIĆ.

Cf **PODZIELENIE, PODZIELONY**

LWil